

**XORAZM VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI**

**XORAZM VILOYATINING
SANOAT ISHLAB CHIQARISHI
2024- YIL YANVAR-IYUN
(DASTLABKI MA'LUMOT)**

**Tel.: 62-224-64-99
www.xorazmstat.uz**

Xorazm viloyati sanoatining asosiy ko'rsatkichlari

Sanoat bu – xomashyoni qayta ishlash, yer osti boyliklarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish vositalari va xalq iste'moli mollarini yaratishni qamrab oluvchi ishlab chiqarish tarmog'i.

Dastlabki ma'lumotlar bo'yicha, 2024- yilning yanvar-iyun oylarida viloyat korxonalari tomonidan 11 952,9 mlrd. so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo'lib, 2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi 107,0 % ni tashkil etdi.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o'zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko'rsatkichdir.

Viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari (2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra)

Bugungi kunda viloyatda 3 882 ta sanoat korxonasi faoliyat ko'rsatayotgan bo'lib, shundan 3 842 tasi kichik biznes subyektlaridir. Yangi tashkil qilingan korxonalar soni 864 ta va barchasi kichik biznes hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Jami faoliyat yuritayotgan (1- iyul holatiga ko'ra)

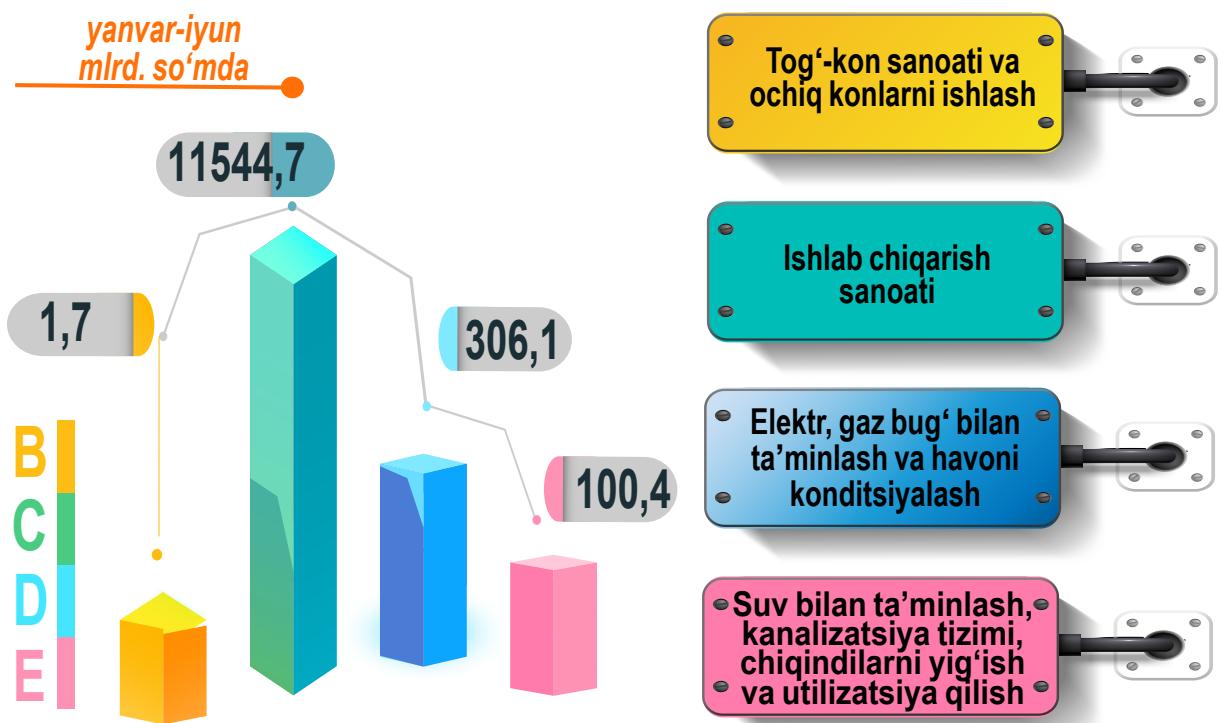
2024	3882 dona
2023	3995 dona
2022	4499 dona
2021	4024 dona
2020	3269 dona

Jami yangi tashkil etilgan (yanvar-iyun oylarida)

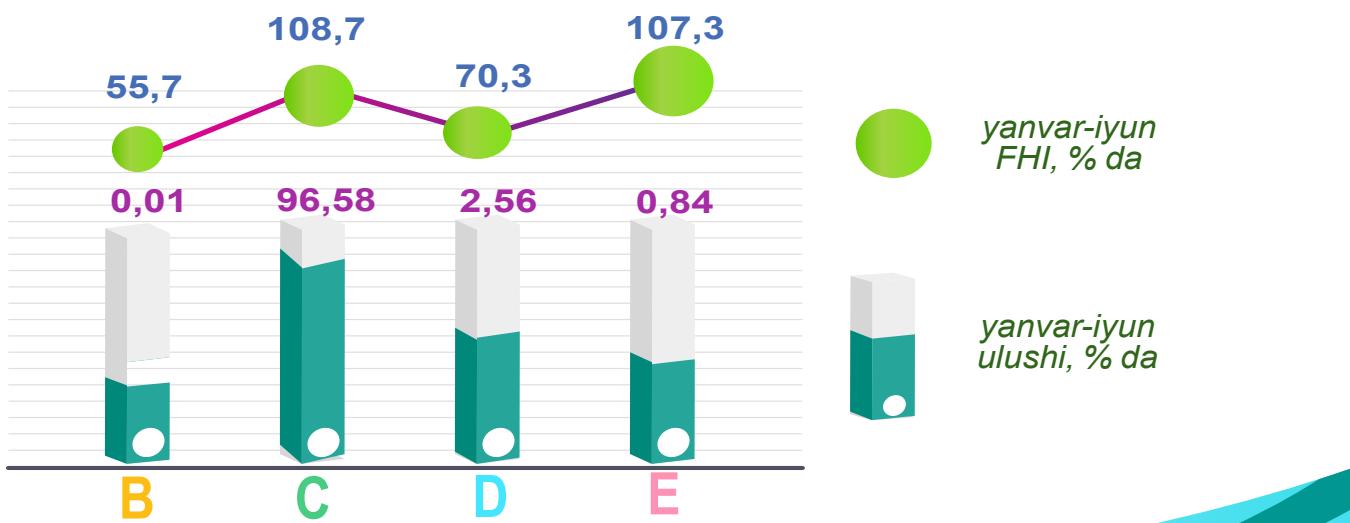
2024	864 dona
2023	526 dona
2022	703 dona
2021	580 dona
2020	597 dona

Sanoat ishlab chiqarishining asosiy tarmoqlari

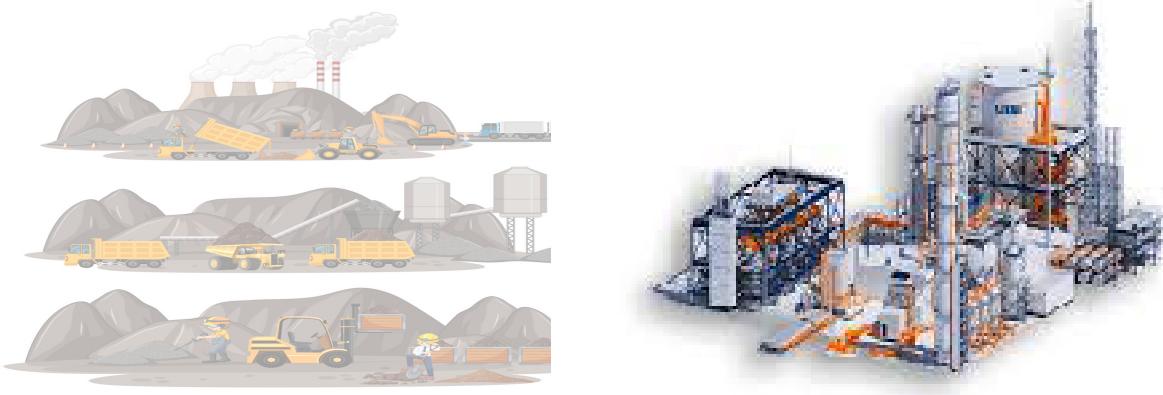
2024-yil yanvar-iyun oylarida viloyatimizda jami sanoat ishlab chiqarishi 11 952,9 mlrd. soʻmni, shundan 1,7 mlrd. soʻm togʻ-kon sanoatiga, 11 544,7 mlrd. soʻm ishlab chiqarish sanoatiga, 306,1 mlrd. soʻm elektr, gaz bugʻ bilan taʼminlash va havoni konditsiyalash sanoatiga, 100,4 mlrd. soʻm SUV bilan taʼminlash kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yigʼish va utilizatsiya qilish sanoatiga toʼgʼri keldi.

Sanoat ishlab chiqarishi tarkibida eng katta ulush ishlab chiqaradigan sanoat hissasiga toʼgʼri kelib, 11 544,7 mlrd. soʻmni, jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi 96,58 % ni tashkil etdi.

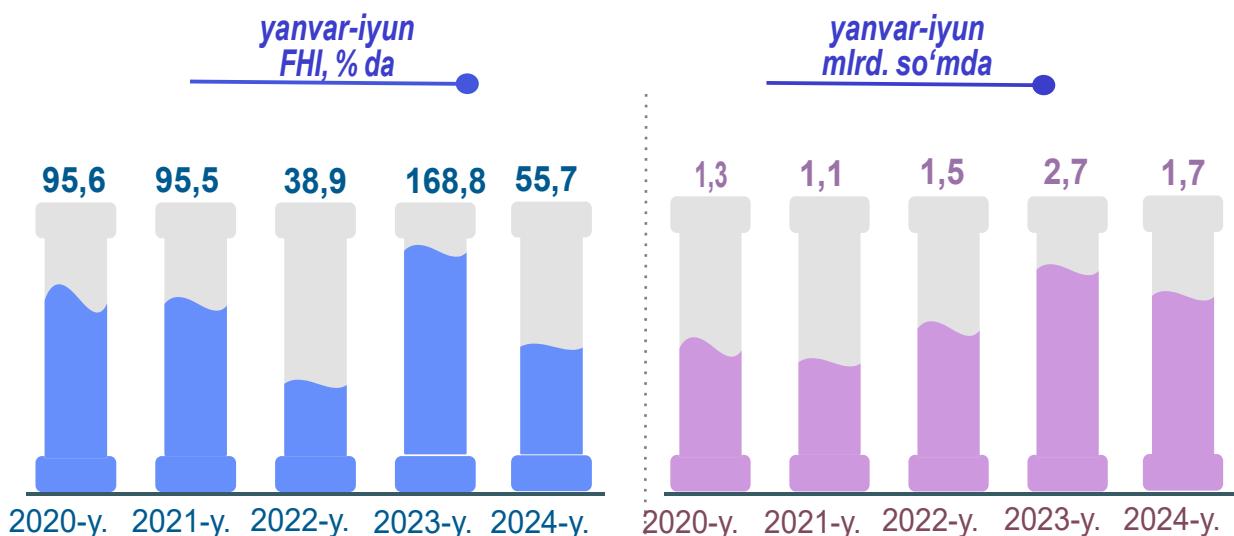
Jami sanoat ishlab chiqarishi fizik hajmi o'sishining asosiy omili bo'lib, tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoati – 44,3 %ga kamayishi, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) sanoati – 8,7 %ga o'sishi, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalashning – 29,7 %ga kamayishi, suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimining 7,3 %ga o'sishi kuzatildi.

Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – tabiatda qattiq jinslar shaklida uychraydigan (ko'mir, ruda), suyuq holatda uchraydigan (neft) yoki gazsimon holatda uchraydigan (tabiiy gaz) foydali qazilmalarni qazib olishni o'z ichiga oladi.

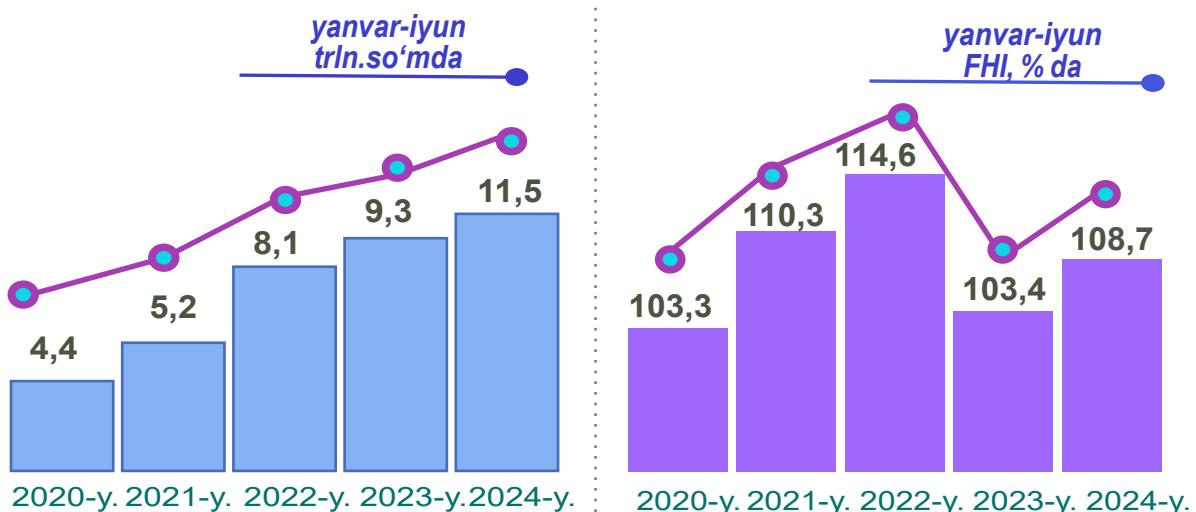
Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoati korxonalari tomonidan 2024- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 1,7 mlrd. so'm yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmidagi ulushi 0,014 % ga to'g'ri keldi.

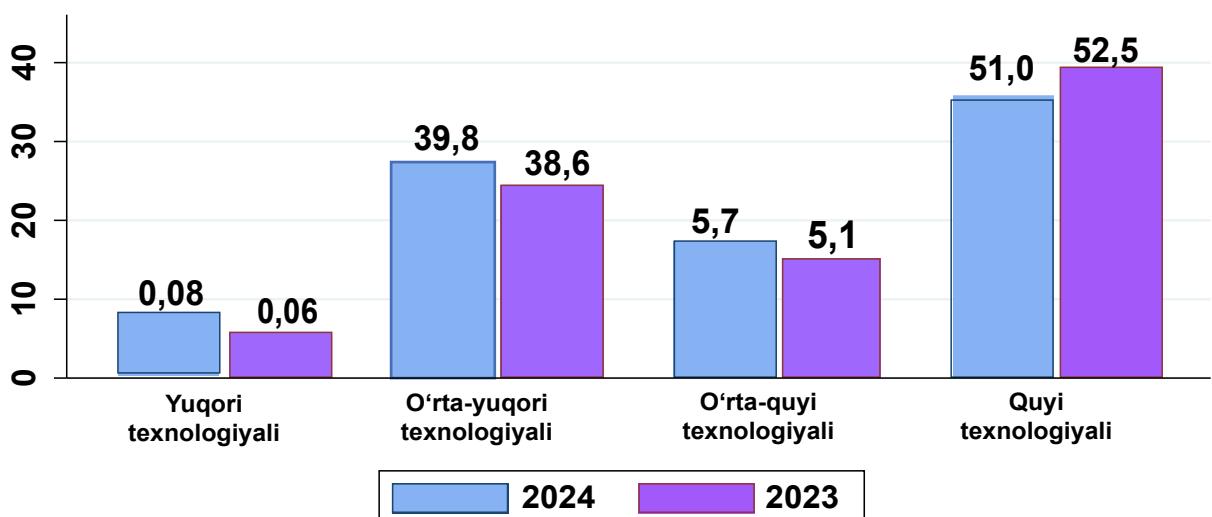
Xorazm viloyatining ishlab chiqaradigan sanoati

Ishlab chiqaradigan sanoat bu – tarmoq yangi mahsulot chiqarish maqsadida modda yoki komponentlarni, materiallarni, garchi ishlab chiqarishning ma'lum turi uchun birdan-bir to'liq me'zon hisoblanmasa ham, fizik yoki kimyoviy qayta ishlashni o'z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 11 544,7 mlrd. so'mni yoki jami sanoat mahsulotlarining 96,58 % ini tashkil etdi.

2024- yil yanvar-iyun oylarini o'tgan yilning mos davri bilan solishtirganda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmoqning ulushi 0,08 % ni (2023- yilning yanvar-iyun oylarida – 0,06 %), o'rta-yuqori texnologiyali – 39,8 % (2023- yilning yanvar-iyun oylarida – 38,6 %), o'rta-quyi texnologiyali – 5,7 % (2023- yilning yanvar-iyun oylarida – 5,1 %), quyi texnologiyali – 51,0 % (2023- yilning yanvar-iyun oylarida – 52,5 %) ni tashkil etgan.

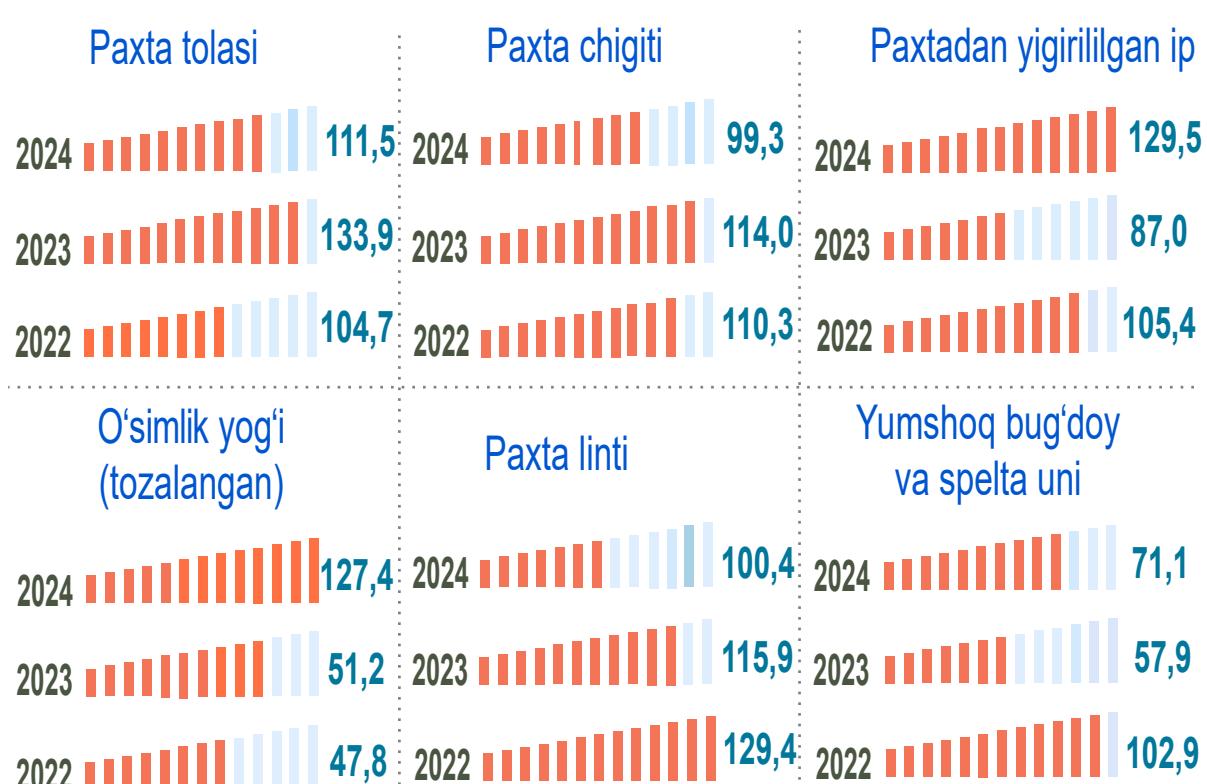

Jami ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida mashina va asbob- uskunalar ishlab chiqarish, ta'mirlash va o'rnatish, avtotransport vositalari, yarim tirkamalar va boshqa tayyor buyumlarni ishlab chiqarish sohasining ulushi – 43,0 % (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 114,5 %), metallurgiya sanoatining ulushi – 0,2 % (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 106,3 %), to'qimachilik, kiyim, teri mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 23,4 % (2023-yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 125,5 %), oziq-ovqat, ichimliklar va tamaki mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 26,0 % (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 89,0 %), kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlarini ishlab chiqarishning ulushi – 0,9 % (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 138,8 %)ni, yog'och va po'kak buyumlar (mebeldan tashqari), poxol va to'qish uchun materiallardan buyumlar, qog'oz va qog'oz mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi – 2,9 % (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 93,1 %)ni tashkil etdi.

* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

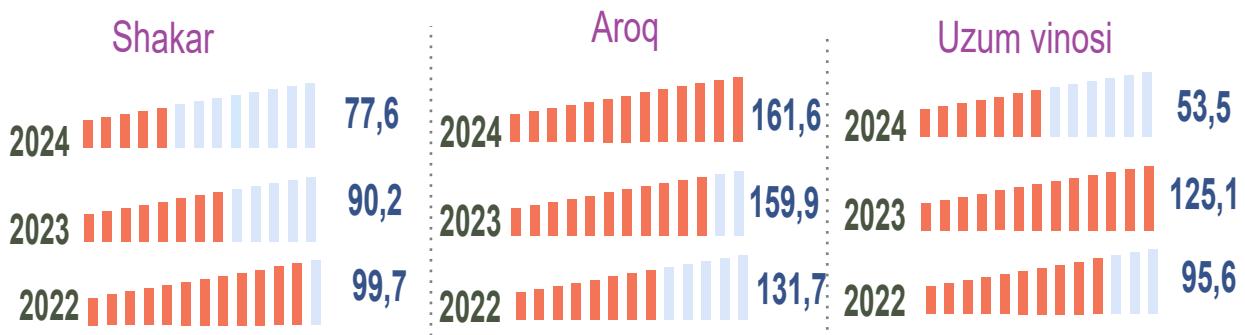
Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan ayrim turdag'i mahsulotlarning o'sish sur'ati

(O'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan ayrim turdag'i mahsulotlarning o'sish sur'ati
(O'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalari tomonidan ayrim turdag'i mahsulotlarni ishlab chiqarish

2024- yilning yanvar-iyun oylari davomida ishlab chiqaradigan sanoatda paxta tolasi 51 883,8 tonna (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 11,5 % ga oshgan), paxta chigit 78 055,9 tonna (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 0,7 % ga kamaygan), 18 397,7 tonna paxtadan yigirligan ip (29,5 % ga oshgan), 1 680,0 ming kv.metr gilam va gilam mahsulotlari (39,1 % ga oshgan), o'simlik yog'i 4 191,0 tonna (27,4 % ga oshgan), paxta lenti 4 700,4 tonna (0,4 % ga oshgan), uzum vinosi 193,0 ming litr (46,5 % ga kamaygan), 126,4 ming litr aroq (61,6 % ga oshgan) hamda 19 172,3 tonna yumshoq bug'doy va spelta uni (38,9 % ga kamaygan) ishlab chiqarildi.

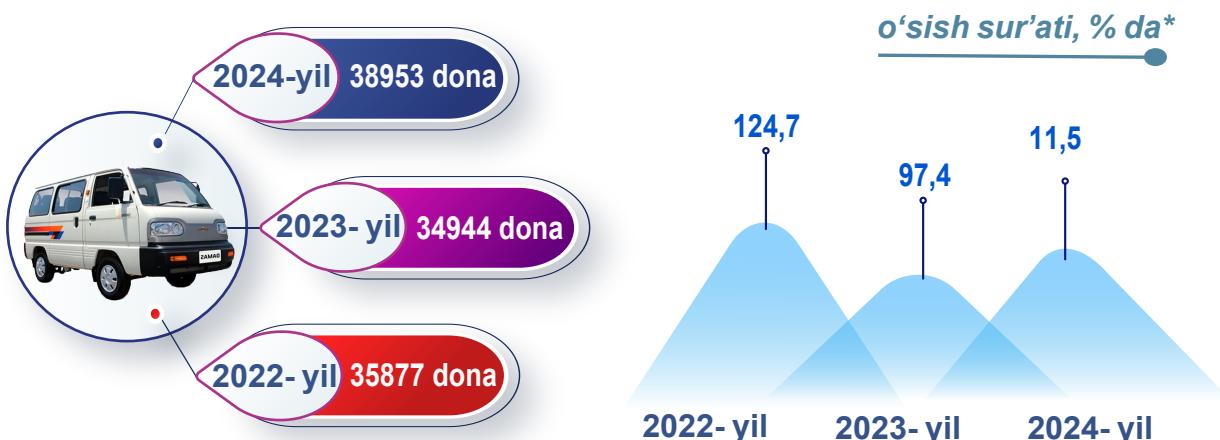
<i>Sanoat mahsulotlari</i>	<i>2023- yil yanvar-iyun</i>	<i>2024- yil yanvar-iyun</i>	<i>Farqi +/-</i>
O'simlik yog'i, tonna	3 288,7	4 191,0	902,3
Shakar, tonna	119 124,2	92 426,3	- 26 697,9
Gilam, ming.kv	1 208,0	1 680,0	472,0
Yumshoq bug'doy va spelta uni, tonna	26 966,2	19 172,3	-7 793,9
Paxta tolasi, tonna	45 374,8	51 883,8	6 509,0

* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

Yengil avtomobillar ishlab chiqarish (2024- yilning yanvar-iyun oylarida)

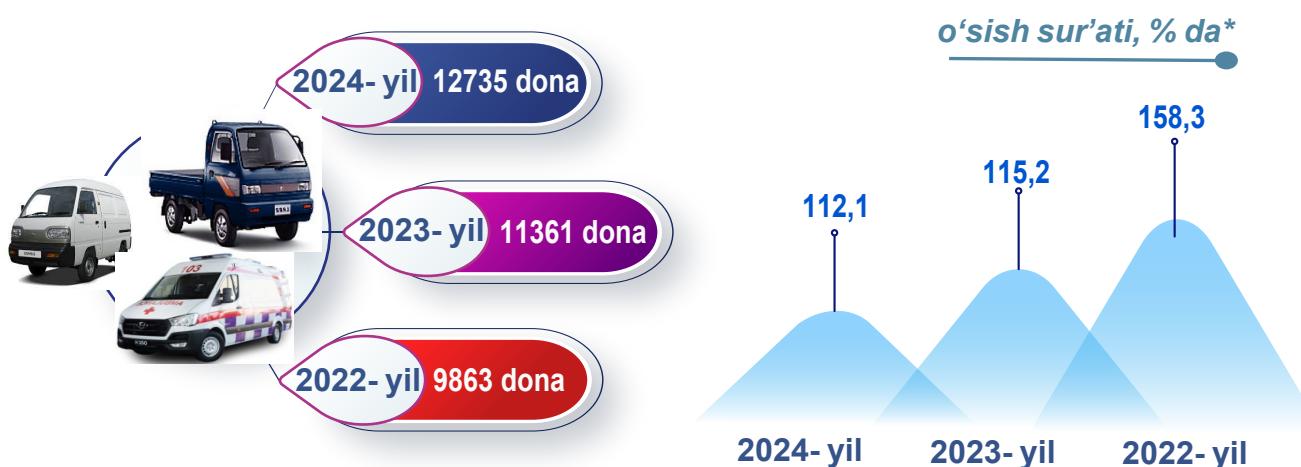
Yengil avtomobillar – umumiylar yoki maxsus yengil avtomobilarga bo'linib, 2 kishidan 8 kishigacha mo'ljallangan transport vositasi.

Viloyatimizda 2024- yilning yanvar-iyun oylarida yirik korxonalar bo'yicha jami 38 953 dona yengil avtomobil ishlab chiqarildi. Yengil avtomobilari ishlab chiqarish o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan 11,5 % ga oshgani kuzatildi.

Maxsus yengil avtomobillar (2024- yilning yanvar-iyun oylarida)

Viloyatda 2024- yilning yanvar-iyun oylarida yirik korxonalar bo'yicha jami 12 735 dona maxsus yengil avtomobil ishlab chiqarilib, ushbu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan 12,1 foizga oshganligini ko'rish mumkin.

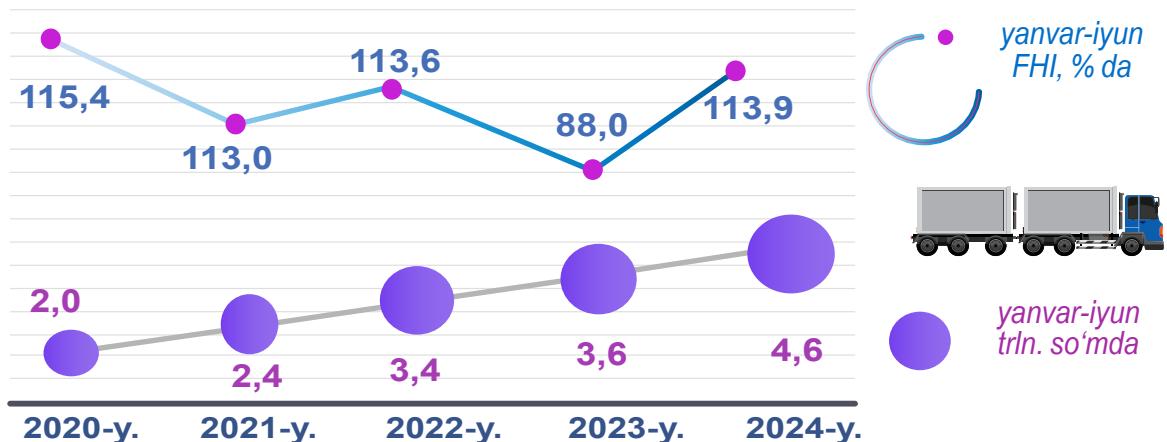

* tegishli davr uchun sanoat ishlab chiqarishi hajmini hisoblash metodikasiga ko'ra

Avtotransport vositalari, treylerlar va yarim tirkamalar ishlab chiqarish

Avtotransport vositalari, treylerlar va yarim tirkamalar ishlab chiqarish – yo'lovchilar yoki yuklarni tashish uchun avtotransport vositalari ishlab chiqarishni o'z ichiga olib, turli butlovchi qismlar va aksessuarlar, shuningdek, treyler va yarim tirkamalarni ishlab chiqarishni ham o'z ichiga oladi.

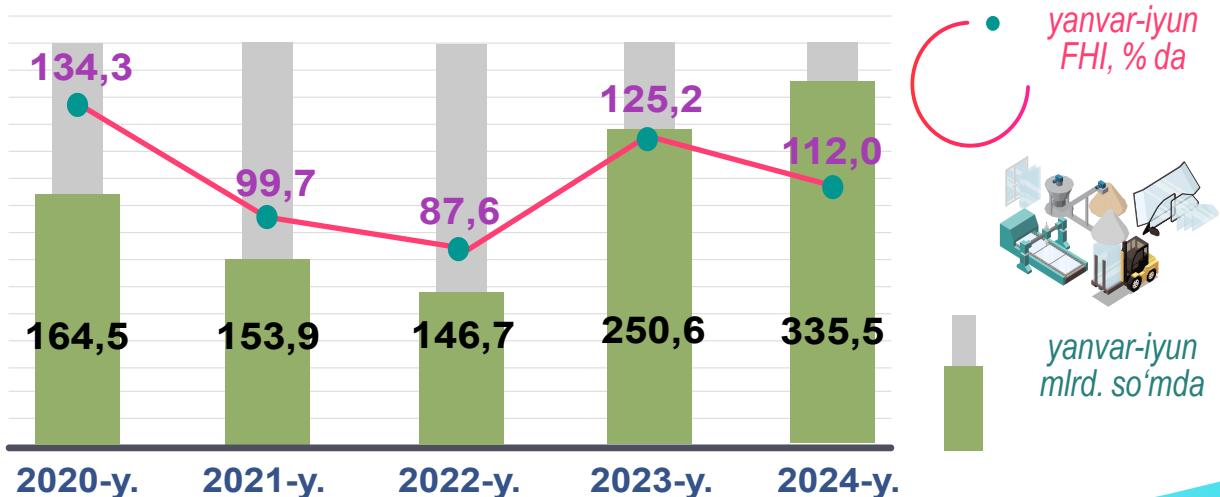
2024- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko'ra, avtotransport vositalari, treyler va yarim tirkamalar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 39,5 % ni, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 113,9 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 4 563,7 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish

Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish – minerallar asosida mahsulotlar ishlab chiqarishga tegishli bo'lgan ishlab chiqarish turlarini o'z ichiga olib, shisha va shishadan mahsulotlar, keramik buyumlar, polga o'rnatiladigan qoplamlar, kafel, cherepitsa, terrakota buyumlar, sement va xomashyodan tayyor mahsulotgacha ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

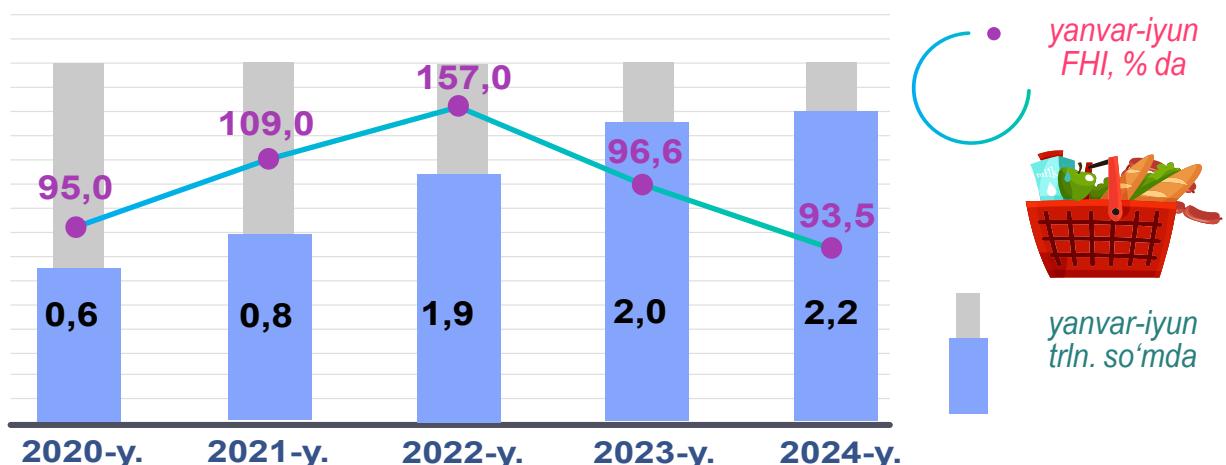
2024- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko'ra, boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 2,9 % ni tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi 12,0 % ga oshgan va ishlab chiqarish hajmi 335,5 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish

Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish – yeyiladigan qishloq xo'jaligi, o'rmon va baliqchilik (oziq-ovqat) mahsulotlarini, spirtsiz ichimliklarni, mineral suvlarni va boshqa idishdagi suvlarni o'z ichiga oladi.

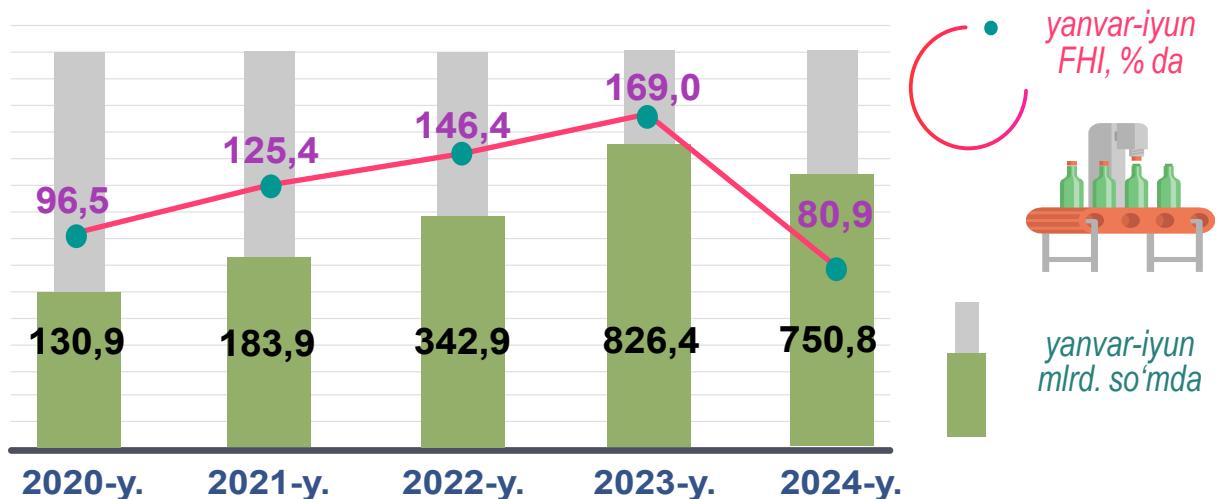
2024- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko'ra, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 19,5 % ni tashkil etib, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 93,5 % va ishlab chiqarish hajmi 2 246,0 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

Ichimliklar ishlab chiqarish sanoati

Ichimliklar ishlab chiqarish – spirtsiz ichimliklar va mineral suvlarni ishlab chiqarishni, spirtli ichimliklarni ishlab chiqarishni, asosan fermentatsiya metodi orqali pivo va vino, shuningdek, distillangan alkogol ichimliklar ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

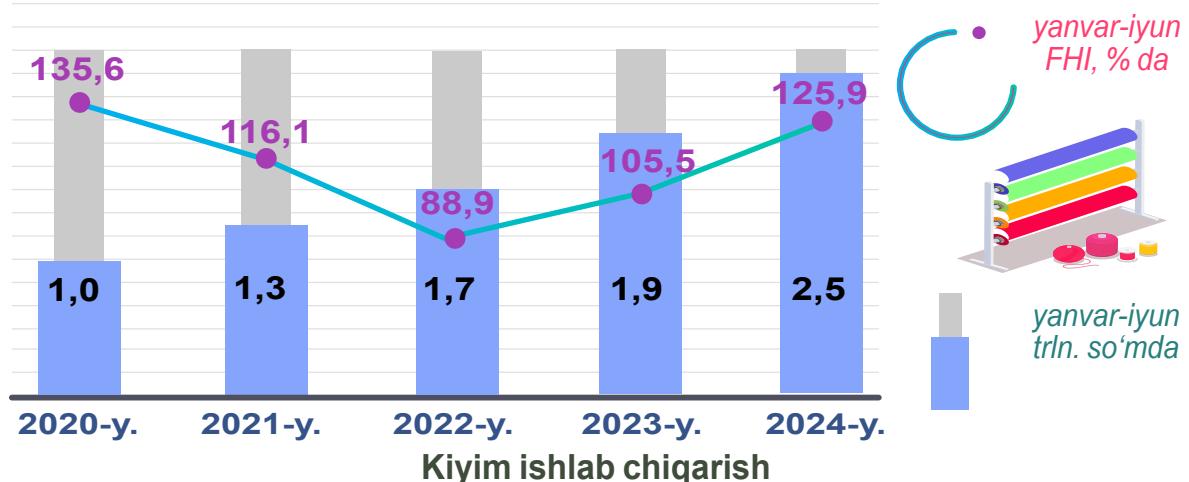
2024- yil yanvar-iyun oylari yakunlariga ko'ra, ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 6,5 % bo'lib, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 80,9 % ni tashkil etdi va ishlab chiqarish hajmi 750,8 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoati

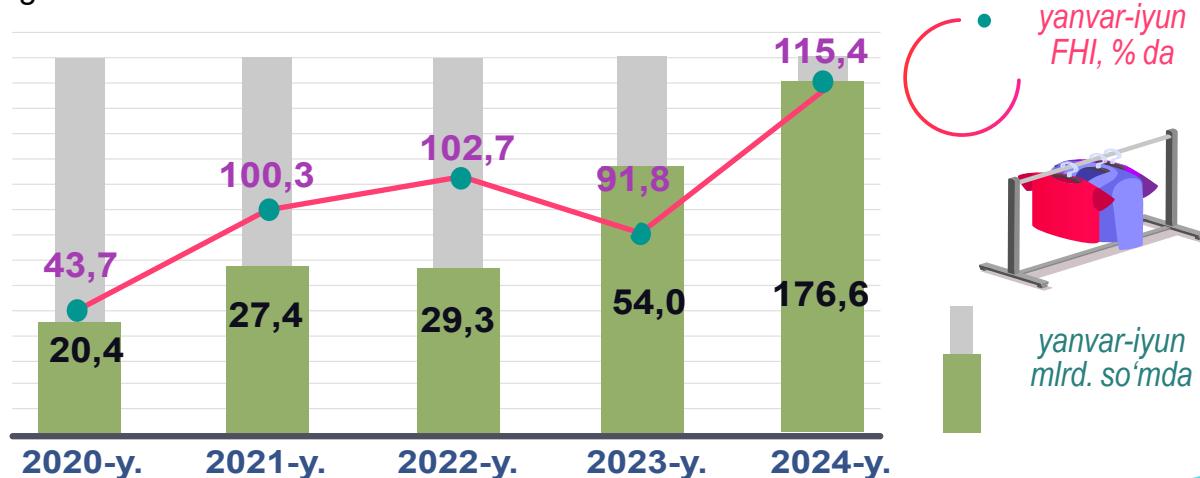
To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish – to'qimachilik tolasini tayyorlash va yigirish, shuningdek, to'qimachilik gazlamalarini va tayyor to'qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, to'qimachilik mahsulotlariga va kiyimlarga bezak berish, kiyimlardan tashqari tayyor to'qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-iyun oylarida to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 21,7 % ni tashkil etgan, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 25,9 % ga oshgan, ishlab chiqarish hajmi 2 499,5 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

Kiyim ishlab chiqarish – barcha materiallardan (masalan, teri, to'qimachilik gazlamalari, to'qilgan va trikotaj gazlamalari va h.k.) barcha tikish mahsulotlarini (tayyor yoki alohida buyurtma bo'yicha qilingan), kiyimlarning barcha turlari (masalan, ustki kiyim, erkaklar, ayollar va bolalar uchun ichki kiyimlar, ish, ofis, kundalik yoki sport kiyimlari va h.k.) va aksessuarlarni ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-iyun oylarida kiyim ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 1,5 % bo'lib, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 115,4 % ni tashkil etdi va ishlab chiqarish hajmi 176,6 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish

Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish – rezina va plastikdan mahsulot ishlab chiqarishni, ishlab chiqarishda foydalanadigan xomashyo materiallarini o'z ichiga oladi. Lekin bu bo'limga ishlab chiqarishning barcha turlari va materiallari kiradi degani emas.

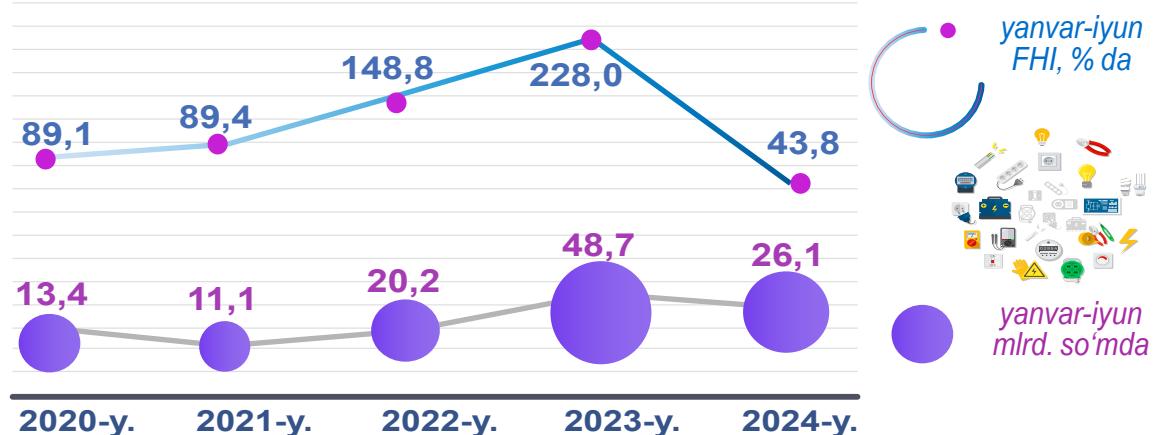
2024- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko'ra, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 0,7 % ni, fizik hajm indeksi 143,2 % ni tashkil qildi hamda ishlab chiqarish hajmi 75,8 mlrd. so'mga to'g'ri keldi.

Elektr uskunalari ishlab chiqarish

Elektr uskunalari ishlab chiqarish – elektr energiyasini ishlab chiqaruvchi va taqsimlovchi mahsulotlar ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi. Shuningdek, bu bo'lim elektr yorituvchi, signal uskunalari va maishiy elektr asboblar ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

2024- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko'ra, ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi elektr uskunalari ishlab chiqarish sanoatining ulushi 0,2 % ni, o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 43,8 % ni tashkil etdi hamda ishlab chiqarish hajmi 26,1 mlrd. so'm ekani kuzatildi.

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash – elektr energiyasini, tabiiy gazni, bug'ni, issiq suvni va shu kabilarni doimiy tarmoqlar – kabellar, quvurlar, suv quvurlari orqali yetkazib berish bilan bog'liq faoliyatni o'z ichiga oladi.

2024- yil yanvar-iyun oylarida elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 306,1 mlrd. so'mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 2,56 % ini) tashkil etgan.

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

2024- yilning yanvar-iyun oylarida sanoatning mazkur tarmog'ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash, bug' bilan ta'minlash tizimlari va havoni konditsiyalashning o'tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi 29,7 %ga kamayganligi kuzatildi.

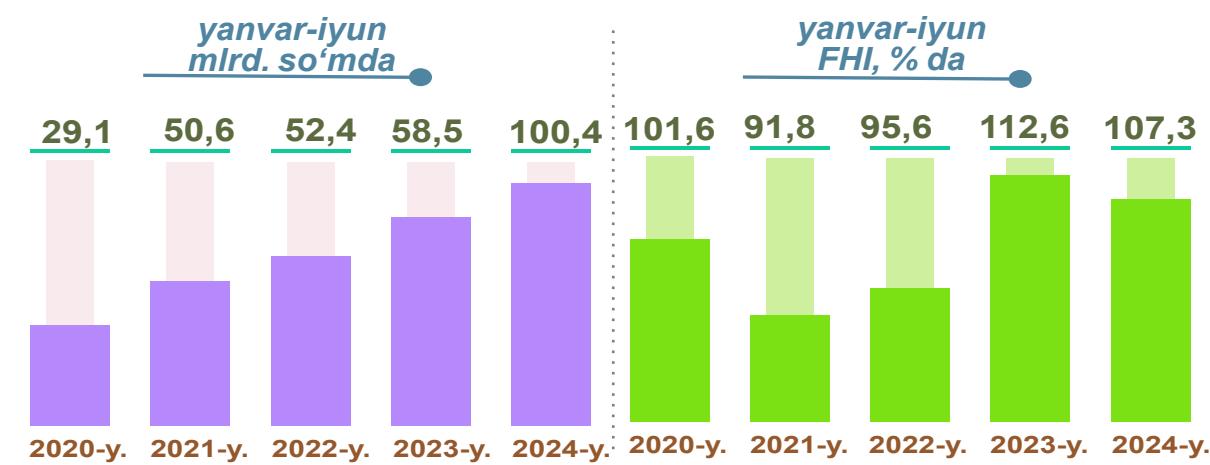
Sanoat mahsulotlari	2023-yil yanvar-iyun	2024-yil yanvar-iyun	Farqi +/-
Elektrenergiya, mln.kVt.s	677,9	599,2	- 78,7
Issiqlik energiyasi, ming gkal	61,3	66,1	4,8
Elektrenergiya uzatish bo'yicha xizmatlar, ming so'm	651 072,0	444 632,0	-206 440,0

(o'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish – qattiq va suyuq, sanoat va maishiy, shuningdek, zaharlangan chiqindilarning barcha turlariga ishlov berish (yig'ish, qayta ishlash va yo'qotish)ni o'z ichiga oladi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish korxonalarini tomonidan 2024- yil yanvar-iyun oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 100,4 mlrd. so'mga (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,84 % iga) to'g'ri keldi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

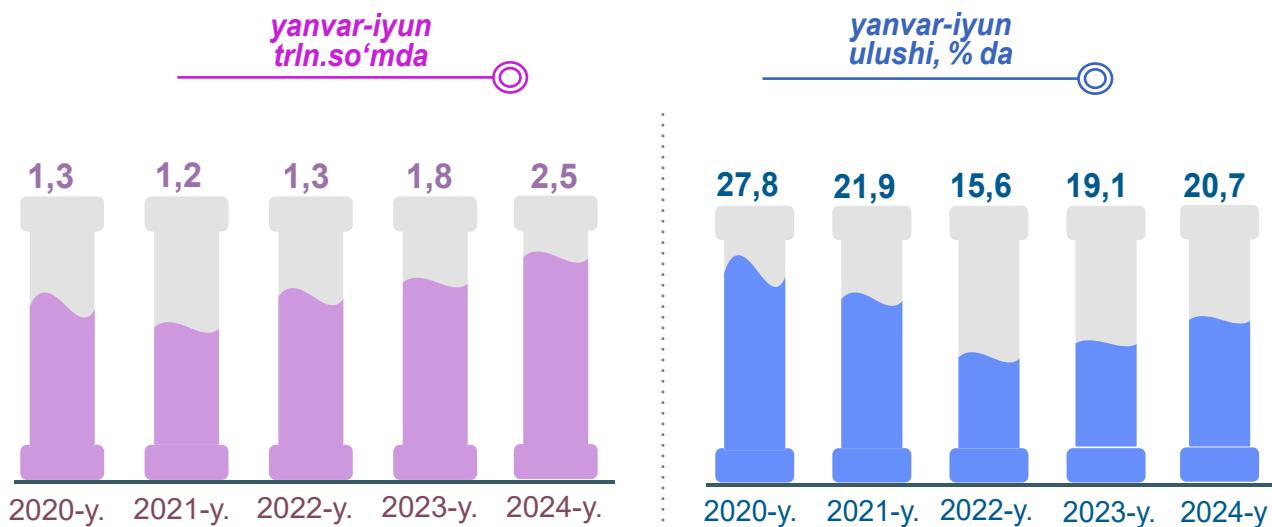
O'tgan yilning mos davriga nisbatan tabiiy suv, suvgaga ishlov berish va suv bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 35,0 %ga oshganligi, oqova suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar 4,3 martaga oshganligi, xavfsiz chiqindilarni yig'ish bo'yicha xizmatlar 69,0 %ga oshganligi kuzatildi.

Sanoat mahsulotlari	2023-yil yanvar-iyun	2024-yil yanvar-iyun	Farqi +/-
Oqova suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar, ming.so'm	2 793 755,0	12 146 874,0	9 353 119,0
Tabiiy suv; suvgaga ishlov berish va suv bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar, ming so'm	68 132 798,0	92 005 800,0	23 873 002,0
Xavfsiz chiqindilarni yig'ish bo'yicha xizmatlar, ming so'm	9 707 643,0	16 406 264,0	6 698 621,0

(o'tgan yilning mos davriga nisbatan, % da*)

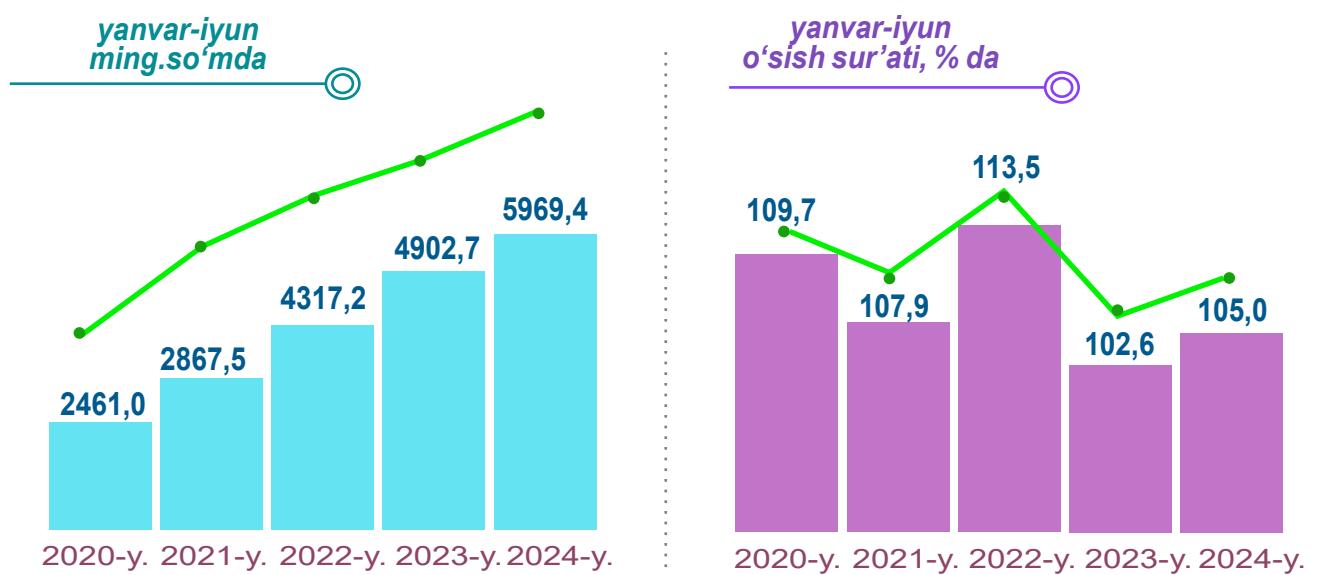
Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishda kichik biznesning ulushi

Hisobot davrida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 2 469,1 mlrd. soʻmlik sanoat mahsuloti ishlab chiqarilib, uning umumiyligi ishlab chiqarish hajmidagi ulushi 20,7 % ni tashkil etdi. 2023- yilning yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlarining umumiyligi ishlab chiqarishdagi ulushi 19,1 % ni tashkil etgan.

Aholi jon boshiga toʻgʼri keladigan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish viloyat boʻyicha 2024- yil yanvar-iyun oylarida 5 969,4 ming soʻm (2023- yil yanvar-iyun oylarida 4 902,7 ming soʻm), oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 105,0 %ni koʻrsatmoqda.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining amalga oshirilishi

Viloyatda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning yuqori o'sish sur'atlariga erishishda tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o'z ta'sirini ko'rsatdi. Mazkur dastur doirasida 2024- yil yanvar-iyun oylarida kiritilgan 80 ta loyiha bo'yicha 724,8 mlrd. so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarildi. Mahsulotlarni sotish hajmi 308,8 mlrd. so'mni tashkil qildi. Mahalliylashtirish dasturi doirasida ishlab chiqarilgan mahsulotlardan 4,4 mln. AQSH dollari miqdorida eksport qilindi. Shu bilan birga 113 ta yangi ish o'rirlari yaratildi.

